

КРЕАТИВНА РАДИОНИЦА

Друга по реду радионица за будуће прваке одржана је у четвртак, 20.2.2025. године у ОШ "Старина Новак" са почетком у 18 часова. Малишани су провели време у дружењу са новим вршњацима и учитељицама другог разреда. Кренуло се са тапшаницама, које су уз неколико понављања врло брзо савладали. Музичке тачке, песме, игре, плес, су се смењивале једна за другом. Уз забаву и смех, кроз различите игре показали су велику прилагодљивост, брзину и слободу, што је и био циљ ових активности. На овом дружењу било је 24 предшколца из различитих вртића. Следеће дружење је заказано за 20. март.

Д.Б.

ВЕСЕЛИ СУСРЕТИ

Вртићи у близини наше школе навикли су да се у нашој школи организују дружења са будућим првацима. Први сусрет одржан је још у децембру 2024. године, а сусрети са предшколцима су настављени.

ВЕСЕЛА МАТЕМАТИКА радионица за предшколце

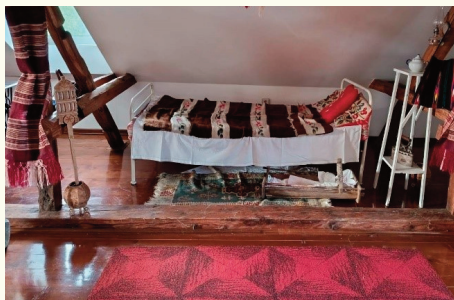

У четвртак, 24.4.2025. године у Основној школи „Старина Новак“, са почетком у 18 часова, организовано је четврто дружење са предшколцима, будућим ђацима првацима наше школе. Са учитељицама четвртог разреда се дружило тридесетак предшколаца. Гађали су лоптицама у мету, убацивали су лоптице у корпе, слагали су чаше, пребројавали поене. У другом делу радионице су радили логичке задатке. Деца су активно учествовала и одлично су се снашла у свим задацима. Наши будући ђаци су напустили учионицу задовољни, насмејаних лица. Циљ овог и свих претходних дружења био је да за наше будуће ђаке прелазак из предшколских у школске активности буде што лакши. Надамо се да смо у томе заједно успели.

ЗЛАТНЕ РУКЕ НАШИХ ПРЕДАКА

Занати који чувају приче и душу нашег народа

У свету паметних телефона, брзих порука и фабрика које праве све, лако заборавимо да су некада људи све правили сами. Без машина, без робота, али са много умећа, љубави и стрпљења. Стари занати су део наше културе и идентитета. Они причају моћне приче о томе ко смо и одакле долазимо. Зато је ученик наше школе, Душан Марковић, написао песму у част старим занатима, сматрајући да заслужују да живе још дуго, макар и кроз песму.

СТАРИ ЗАНАТИ

Ткаља тка уз тихи звук,
Платно расте нит по нит.
Шара ниче ред по ред,
Као песма, као стих.

Везиља везе цвет и знак,
У сваком боду стоји траг.
Тихо шије, споро, чисто,
У белом платну срце исто.

Плетиља плете вунени траг,
У свакој петљи зимски праг.
Чарапе греју, џемпер с'ја,
Ручног рада чистог као нада.

Терзија кроји, шије с мером,
Без шаблона, душом и вером.
Закопчан прслук, поруб стоји,
Занат стари још постоји.

Душан Марковић, 5/2

БАКУ И ДЕКУ ЧУВАМ И ВОЛИМ

Њихове приче, наши осмеси

Ученици одељења 3/4 су били одушевљени идејом да 4. 3. 2025. године баке и деке дођу и причају им о прошлости. Дочекали су их тако што су стали у шпалир и повикали: „Добро нам дошли!“ Ученици су након тога отпратили баке и деке до учионице. У учионици су започели извођење дивним рециталом. Након тога, отпевали су две песме Драгана Лаковића: „Слика моје баке“ и „Деда“. Затим је ученик Максим Платонов, пореклом из Русије, поздравио баку и деку који су километрима и километрима далеко

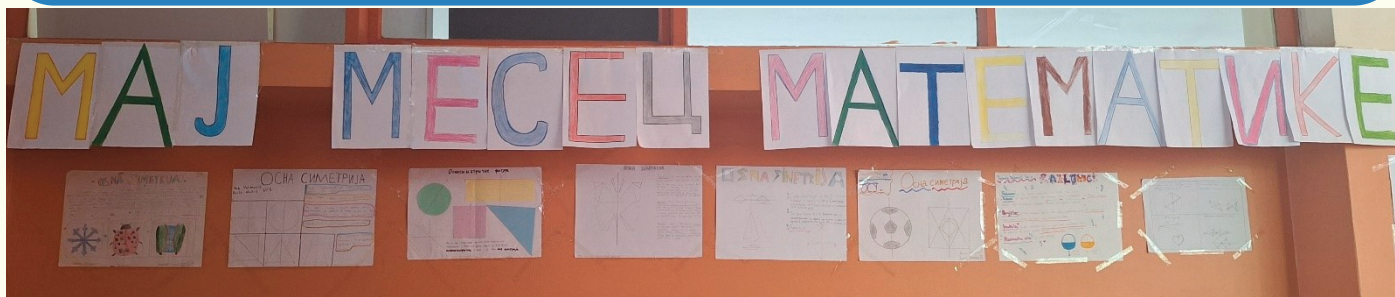
од њега. Након што су одиграли „Ерско коло“, ђаци су сели и послушали приче из давних времена. Све те приче о гајењу оваца и писмима мачку док си на мору заинтересовале су све: и ђаке, и учитељицу. По речима једне ученице: „Овакав догађај се памти!“ Очито је да ће ђаци, баке и деке заједно поновити овај догађај.

Ана Хладни 3/4

КАД БРОЈЕВИ ПОЧНУ ДА ПРИЧАЈУ

Мај - месец математике у ОШ "Старина Новак"

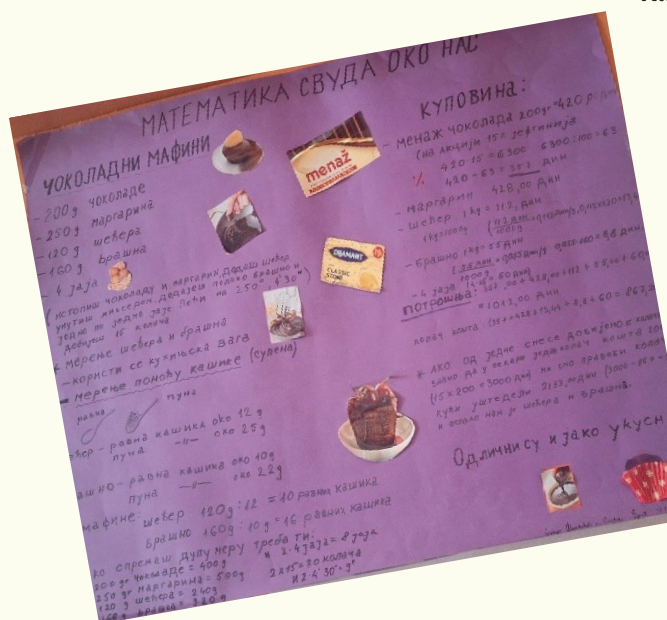
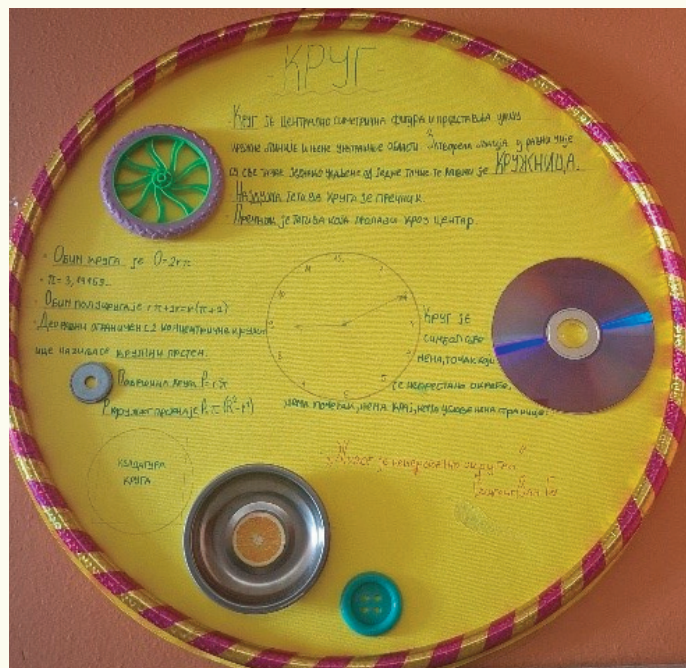

Математика није само сабирање и одузимање. То су загонетке, игре, логички изазови, чаролије са геометријским облицима и истраживање света кроз бројеве. У нашој школи, месец мај је био пун занимљивих активности.

Најлепше од свега је што смо схватили да математика није непријатељ, већ сјајан савезник у свакодневном животу: када купујемо у продавници, планирамо путовање, играмо друштвене игре, па чак и када правимо палачинке! Зато, следећи пут када чујеш реч *математика*, немој да уздахнеш и ставиш главу у свеску.

Уместо тога, осмехни се!

К.Ј.

ИГРЕ БЕЗ ГРАНИЦА

И ове школске године, сада већ традиционално у оквиру продуженог боравка, одржане су „Игре без граница“. За разлику од претходних, ове године „Игре“ су се играле чак три дана: 10, 11. и 12.6.2025.

Првог дана, у „Играма без граница“, такмичило се пет група првог разреда. Спретно, брзо и сигурно, прваци су лако савладавали изазове које су пред њих постављале учитељице у боравку.

Другог дана „Игара“, трећаци и четвртаци, кроз два полигона, показали су координацију покрета, вођење лопте руком и манипулацију дуге вијаче у кретању.

Трећег и последњег дана, ученици другог разреда, вођени својим учитељицама, вешто су баратали обручима у покрету, показали изузетну брзину и доказали како је за успех увек добродошла помоћ другова.

По три најуспешније екипе, сваког од три дана „Игара без граница“, награђене су пехарима.

А.П.

ЗАШТО ВОЛИМ СПОРТ

Лопта не пита, само иде!

Спорт је више од игре. Он је радост, борба, дружење и навијање. Од малих ногу учимо да трчимо, скачемо, додамо лопту. Тако спорт постаје део нашег живота. Спорт нас чини здравијим. Када трчимо, играмо фудбал, одбојку или кошарку, ми не само да се забављамо, већ и јачамо своје тело. После тренинга смо уморни, али и срећни. Кроз спорт учимо да је важно поштовати противника, судију и правила. Спорт повезује људе. На трибинама навијачи заједно певају, а на терену играчи сарађују као један. Спорт повезује људе. Упознајемо нове другаре, учимо да радимо у тиму и градимо пријатељства за читав живот.

Зато волимо спорт. У њему има свега: емоција, енергије, изазова и среће. Спорт нас покреће и наш живот чини лепшим.

К.Ј.

ПОХВАЛА ОД НАСТАВНИЦЕ ФИЗИЧКОГ

Наставница физичког васпитања Милица Вујасиновић изразила је редакцији листа НОВАК жељу да похвали све ученике осмог разреда који су нашу школу представљали на школском првенству у фудзалу, а то су:

Алекса Јовановић 8-1
 Сергеј Игњатовић 8-1
 Адам Арамбашић 8-1
 Мухамед Кинџи 8-3
 Вук Самарџић 8-2
 Филип Симић 8-3
 Коља Хамовић 8-3
 Петар Савић 8-3

Нисмо се пласирали на градско првенство, али показали су наши осмаци сјајну игру, борбеност и спортски дух - закључује наставница Милица.

ЗЕЛЕНИ ГРАД

*Поучна сликовница из области
заштите животне средине*

Дана 25. априла 2025. године у одељењу 4/2 реализована је еколошка радионица. Представник ЈСА Алумни из Србије, мр Александра Вучинић је била реализатор радионице.

Пратећи радњу едукативне сликовнице „Зелени град“ ауторке мр Александре Вучинић, ученици су учили о новим проблемима и решењима у вези са животном околином, о заштити животне средине и рециклажи.

На крају радионице, ученици су научили како да направе оригами лептира. Добили су на поклон и едукативне сликовнице, као и пригодне поклончиће у виду сланиша и слаткиша.

Било је лепо!

С.Ђ.

ЧЕП ПО ЧЕП ОСМЕХ И ЛЕПШИ СВЕТ

*Читаве школске 2024/25. године скупљани су
пластични чепови са одбачених пластичних флаша и
флашица свих облика и величина*

Унашој школи реализована је хуманитарна акција „Чеп за хендикеп“, која је имала за циљ прикупљање пластичних чепова ради помоћи особама са инвалидитетом у набавци ортопедских помагала.

Ученици од првог до осмог разреда показали су изузетну хуманост, солидарност и еколошку свест. Вредно су сакупљали чепове од флаша, кутија и других пластичних амбалажа. Свако одељење дало је свој допринос, а посебно су се истакли најмлађи ученици, који су ову акцију прихватили са одушевљењем и радошћу.

Овом активношћу подстакли смо ученике да схвате колико мало може да значи много – један обичан пластични чеп постаје симбол

солидарности, подршке и лепшег света за све. Поред хуманитарног, акција има и снажан еколошки значај, јер доприноси рециклажи и очувању животне средине.

Захваљујемо се свим ученицима, родитељима и наставницима који су подржали ову акцију! Настављамо даље – јер „Чеп по чеп – осмех и лепши свет!“ није само слоган, већ мисија коју сви заједно можемо испунити!

**Координатори
Дружине Старина Новак**

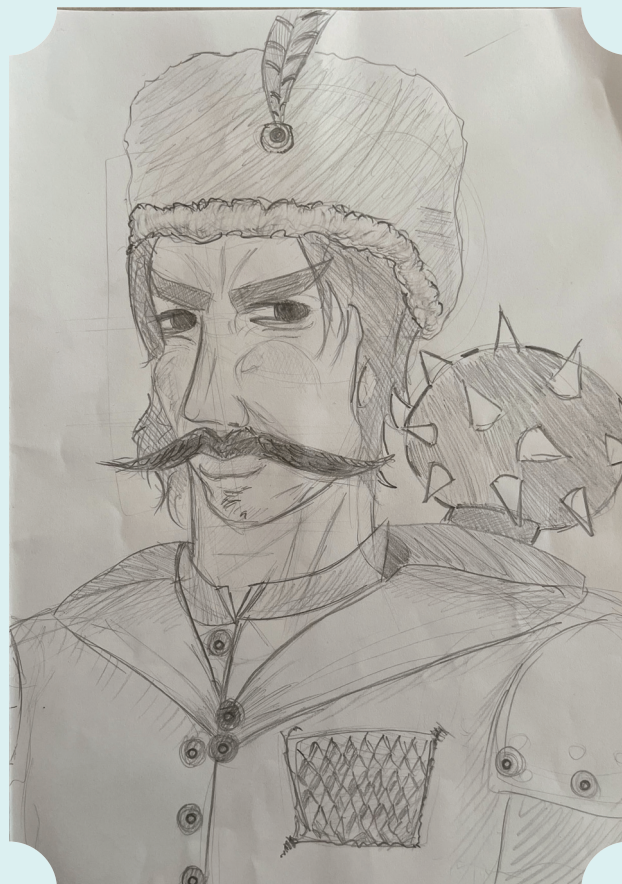
СТАРИНА НОВАК У ОКУ ЂАКА

Душан Марковић V2

Исидора Марковић V2

Миња Бабовић VI2

Софија Туфегџић V2

У нашој рубрици *Цртам, сликам, бојим* свет постаје шаренији, а машта добија крила! Овде ученици показују своје ликовне радове, од првих цртежа до правих малих ремек-дела. Било да волите да бојите фломастерима или сликате воденим бојама, ваше уметничко дело може бити баш овде! Ученици су овог пута своју машту уплели у народне епске песме, а највише инспирације нашли су у подвизима Марка Краљевића, нашег најпознатијег јунака. На папиру се смењују коњ Шарац, сабља, јуначке битке и познати детаљи из народних прича. Сваки рад носи лични печат уметника, али и дубоко поштовање према традицији и народном стваралаштву. Кроз боје и линије, наши ученици су показали како народна књижевност може да живи и нацртана.

К.Ј.

Ми смо
литерате

ДЕЧИЈЕ РИМЕ ВЕЛИКА СРЦА

Поезија из школских клупа

Ко каже да деца немају шта да кажу? Само им дајте папир, оловку и мало мира – и стихови почињу да теку.

У овом кутку часописа представљамо песме које су наши ученици сами написали – искрене, маштовите и дир-

љиве стихове који показују колико поезија може да говори гласом деце.

Кад ученици пишу, рима никне, а и покоја будућа звезда књижевности!

ШКОЛА

Школа, школа сваки дан
Сваки дан је као сан
Ако желиш учити
На часу мораш слушати

Није ту само учење
Већ је ту и играње
У школи се другари могу стећи
Али мораш знати шта им право
рећи!

Нина Максовић

ЛЕТО

Лето, лето, сунце с'ја
Зато лето волим ја
Школи дође крај,
И започне летњи рај

Када камион за сладолед дође
Море и дивна плажа,
Само да нас не опече ража.
Са другарима играње
Право је уживање

Нина Максовић

СЛОГА

Слога љубав шаље,
Слога милост даје.
А због ње се никад нико не
каје.

Слога је кад пружиш руку,
Када се занимаш за туђу муку.
Слога љубав шаље,
Слога доброту даје.
Песма ова слогу зове
У победе нове.

Дрина Горданић

ЛУТАРЊЕ ПРИЧЕ

Прича свака баш је лака
За слушање, уживање.
И колачи, заслађивачи,
Сваку причу засладе.
Деца мала нису стала,
Упијају речи, то све лечи.
Бака моја свашта смисли,
Далеко иду њене мисли.
Сваком јутру радујем се
Приче нове увек створе се.
Ја и она навику имамо,
По машти и успоменама
Ујутру се играмо.
Сека кад се придружи,
Тад се свако удружи.
Забавно је баш свима
Чак и кад је цича зима.
Забави се тада свако
Ја те волим, мила бако!

Ана Хладни, 3/4

ДРУГАРСТВО

Друг другу служи
Да се са њим дружи.
Јер другарство је ствар већа,
Од пара пуна врећа!
Ако друга доброг имаш,
Са њим се стално играш.
Смех од другара,
Стално срећу ствара!
Кад се друг са другом слаже,
Друг другу помаже.
Јер другарство је ствар већа,
Од пара пуна врећа.

Исидора Марковић

СРЕЋА

Срећа је кад неком поклон
пружиш
Срећа је кад неком осмех даш
Осмех се срећом служи
Зато знај, увек осмех дај!
Срећа је кад неком помогнеш
И тако се среће домогнеш.
Зато запамти, срећа је од зла
већа.

Срећа је кад се заљубиш,
Па се понекад и наљутиш.
Срећа је права бајка,
И то бескрајна.

Уна Стојановић

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА УЧЕЊА КИНЕСКОГ ЈЕЗИКА У ШКОЛСКОЈ 2024/25. ГОДИНИ *посебни програми*

Институт Конфуције у Београду је и ове школске године у сарадњи са ОШ „Старина Новак“ организовао факултативну наставу кинеског језика и културе за све заинтересоване ученике.

Укупан број ученика који похађају часове је 50 и већином су ученици првог циклуса. Ученици су на почетку школске године били подељени у две групе у складу са нивоом знања (једна група за ученике којима је ово прва година учења кинеског и друга група за ученике са предзнањем). Обе групе наставу су имале петком у међусмени (изнад наведени термини). Часови у трајању од по 45 минута одвијали су се у учионици одељења 4/1 на првом спрату.

На почетку другог полугодишта ученици су имали прилику и да учествују у креативним радионицама које је Институт организовао поводом обележавања кинеске Нове године. Ученици су могли да обележе долазак Године дрвене змије пријавом на бесплатне радионице

у Божидарцу 01.02.2025. године и да испробају традиционалне вежбе таиџи, радионицу кинеске калиграфије, сликарства и резања папира, демо час кинеског језика, одгледају филм *Љубимац* или присуствују чајној церемонији.

Поводом обележавања 70. годишњице пријатељства народа Кине и Србије, група ученика је учествовала у манифестацији „Осећам Кину у Србији“ где су имали прилику да упознају достигнућа кинеске технологије и науке, окусе аутентичне кинеске специјалитете и упознају јединствену лепоту кинеске културе.

Последњи час кинеског језика за ову школску годину обележен је гледањем цртаног филма *Јети са Евереста* у чему су ученици посебно уживали.

Радујемо се наставку сарадње наше школе и Института Конфуције у наредној школској години!

А.Б.

ЗНАЧАЈ ПИСАНЕ РЕЧИ У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Речима градимо свет око себе

желимо да подсетимо колико је важно неговати писменост, креативно писање и љубав према речима, јер писана реч не само да говори, већ остаје.

Писање учимо од првог разреда. На почетку нам је било тешко. Али, како растемо, писање постаје део нас. Писање нам помаже да се боље изразимо. Када смо тужни, можемо написати песму. Када смо срећни, можемо поделити радост у дневнику. Писање нас учи да будемо пажљивији и да слушамо друге, јер кад пишемо дијалог, размишљамо како други људи говоре и осећају. У нашој малој дружини која се зове *Лингвистичка секција*, постоји „кутија прича“. Свако може да убади своју песму, причу, писмо... Зато мислимо да је писање важно. Писањем мењамо свет, почевши од наше школске клупе.

Зато, драги наши другари, пишите! Управо у вашим речима могу да се крију велике приче.

Сигурно сте се некад запитали шта би било да нема књига, бајки, писама и прича. Писана реч је као време које можемо да зауставимо, она чува наше мисли, снове... На српском језику, нашем лепом ћирилицом, писана реч није само начин да учимо и сазнајемо, већ и начин да изразимо ко смо, шта волимо и о чему маштамо. Писана реч чува нашу културу, историју, идентитет, знање. Овим текстом

**„Књиге, браћо моја, књиге,
а не звона и прапорци!“**

Текст приредили

ученици Лингвистичке секције

НЕДЕЉА ШКОЛЕ

Славимо труд и успехе и подсећамо се на минуле 103 године живота ОШ "Старина Новак"

Као што се ласте сваког пролећа враћају у стара гнезда, тако се и радост, нежна и весела, сваког маја враћа у нашу школу. Али не било када, већ баш од 5. до 9. маја, када школа скида свакодневно рухо и облачи свечано расположење. Заблеста тада као прозор обасјан првим мајским сунцем, а из ње, као из чаробњаковог шешира, излете песници, музичари, рецитатори, спортисти и, веровали или не, понеки пас са машницом. Сваке године, када стигне Дан школе, наша школа оживи у пуном сјају. Основна школа „Старина Новак“ тада постаје позорница на којој сваки ученик има

прилику да покаже свој таленат, труд и љубав према школи. Прославили смо дан нашег заштитника, Старине Новака, храброг јунака чије име с поносом носимо. Приредба,

рецитације, песме, игре, изложбе и осмеси красили су сваки кутак школе.

Ове године *Недеља школе* обележен је у периоду од 5. до 9. маја. У току те недеље организоване су бројне активности у којима су учествовали ученици, наставници и родитељи. Програм је започео излагањем модела споменика чувеном јунаку по коме наша школа носи име, Старини Новаку. Свечана приредба одржана је у среду и била је један од најсвечанијих тренутака. Отворена је наступом школског хора, под пажљивим

руководством наставнице Катарине Рибих, који је извео химну посвећену нашој школи. Потом су ученици свих разреда реци-

мали. Посебан утисак оставили су ученици који су свирали инструменте: клавир, гитару и виолину, чиме је приредба добила посебан уметнички тон. На крају приредбе, присутнима се обратио директор школе Влада Вучинић. У свом говору честитао је ученицима и наставницима на успешном програму, похвалио труд, знање и ангажовање током целе школске године и пожелео свима још више успеха у будућности. Том приликом директор је уручио награде ученицима који су били најуспешнији у изради литерарног темата за ученике млађих и старијих разреда.

Традиционална, тринаеста по реду, Смотра кућних љубимаца, која је била планирана у школском дворишту, због кише је одржана у холу школе. То није умањило одушевљење.

Ученици су с поносом представили своје љубимце, говорили о њима и делили занимљивости, а гости су уживали. Недеља је

товали, певали, глумили и приказали разноврстан и маштовит програм који су дуго припре-

завршена Спортским даном, који је протекао у духу ферплеја, такмичења и дружења.

Дани школе били су прилика да се подсетимо колико су важни заједништво, труд, креативност и школски дух. Са нетрпљењем очекујемо следећу годину и нове незаборавне тренутке!

К.Ј.

СЕДМАКИЊЕ БРИНУ О ПРВАЦИМА

На часу веронауке, у оквиру наставне јединице „Радост служења“, наше ученице седмог разреда показале су колико је лепо помагати другима! Оне су преузеле бригу о ученицима првог разреда, доносећи осмехе и топлину у њихов школски дан. Седмакиње су организовале игре, причале приче и помагале првацима да се снађу у школским активностима. Од заједничког цртања до причања о пријатељству и доброти, ове активности су показале колико је важно бити ту за млађе другаре. „Било је забавно, а осећала сам се као старија сестра“, општи је утисак наших ученица седмог разреда. Ова активност која полако постаје део наставе веронауке, учила је девојчице о емпатији, одговорности и радости коју доноси помагање. Прваци су уживали у пажњи, а седмакиње су научиле колико њихов труд значи. Наша школа је поносна на њихову посвећеност и тимски дух!

М.Т.

УСПЕСИ НА ТАКМИЧЕЊИМА ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ

Ништа није спречило наше ђаке и наставнике технике и технологије да побеђују све до пласмана на републички ниво

Најпре су наши ђаци заблистали у суботу, 25.01.2025. године, у ОШ „Иван Милутиновић“ где је одржано општинско такмичење из технике и технологије. Освојена су сва места од првог до четвртог. Од свих школа на општини Палилула, на окружно такмичење пласирају се по четири ученика са највишим бројем бодова за сваку дисциплину. Из дисциплине - *Практичан рад по задатку*, освојена су сва четири пласмана, у шестом разреду.

У оквиру исте дисциплине у седмом разреду две ученице наше школе заузеле су прво и друго место.

Ученици наше школе постигли су одличне резултате. Од свих школа на општини "Палилула", на окружно такмичење пласирају се по четири ученика са највишим бројем бодова за сваку дисциплину. Из дисциплине *Практичан рад по задатку*, сва четири пласмана, у шестом разреду, остварили су ученици наше школе.

У суботу, 22. марта 2025. године у ОШ „Савремена“, одржано је окружно такмичење из технике и технологије. Из наше школе на такмичењу је учествовало шест ученика из шестог и седмог разреда. Сви ученици су постигли одличне резултате. На Републичко такмичење пласирала су се три ученика шестог разреда: Ђурђина Барјактаровић 6/3, Милош Михајловић 6/3 и Наталија Свитлица 6/2.

Наставници технике и технологије

МИНИСТАР ПРОСВЕТЕ У ПОСЕТИ НАШОЈ ШКОЛИ

Министар просвете Дејан Вук Станковић, свршени ђак ОШ "Старина Новак", посетио је школу свог детињства, али сада у својству министра просвете.

Министар просвете Дејан Вук Станковић посетио је нашу школу непосредно пре почетка пробног теста из математике, 17. маја 2025. године. Актуелни министар просвете похађао је као основац нашу школу и због тога се није могао отети успоменама и сећању на школске дане проведене у просторијама које је обишао приликом посете. Са великом пажњом и занимањем је обишао Музеј школе, изразивши посебно интересовање према неким од изложених експоната. Министар је угошћен и у кабинету директора школе где му је уручен поклон - тротомна монографија о првих 100 година рада ОШ "Старина Новак". Такође представљен му је пројекат подизања споменика Старини Новаку на Палилули и приказана гипсана статуа будућег споменика.

Непосредно пре почетка теста из математике, министар Станковић је обишао простор у коме је организовано полагање теста и врло похвално се изјаснио о свим елементима организовања полагања теста које је уочио. Поздравио се са свим присутним наставницима али и поразговарао са великим бројем ђака који су у клупама спремно чекали на почетак теста. Подсећамо да су према стручном упутству ђаци били обавезни да најкасније пола сата пре почетка тестирања буду на предвиђеним нумерисаним местима.

Министар просвете Дејан Вук Станковић

поздравио је пре почетка пробног теста из математике све наставнике и ђаке који су полагали тест.

"Ово је пробни тест, шанса да деца тестирају своје знање и вештине, да покажу колико су до сада научили, истовремено и да виде где треба да коригују своје знање и вештине, а добијају и информацију како да буду бољи на завршном тесту. Добро је што су овде сва деца мотивисана и да су их наставници припремили за овај тест", рекао је Станковић за Танјуг.

Министар је навео да је у овим околностима потребно да се истакне да се све одвија регуларно и да управе школа као у случају школе "Старина Новак" у Београду изузетно ефикасно организују овакве ствари.

В.В.

Ако говоримо о основним школама, прва посета била је у мојој основној школи "Старина Новак" на Палилули. Озбиљан човек је директор те школске установе. Било је преклапања моје улоге као министра и подсећања на дечачко доба. Тада сам одржао можда и свој најдражи говор у животу, деци која су се тестирали за пријемни испит, наградили су ме аплаузом који је мени био компензација, почистио је сву прљавштину коју су разни центри моћи и битанге покушале да убаце.

Изјава министра просвете за ТВ Курир

ЧАС ИСТОРИЈЕ ЗА ПАМЋЕЊЕ

У овом броју нашег школског часописа посебну пажњу посвећујемо особи која је оставила дубок траг у образовању многих генерација – наставнику историје, Милошу Пекићу. Наставник Милош Пекић затвара дневник, али отвара ново поглавље. У разговору са ученицима открива како се историја пише и ван учионице. У наставку прочитајте искрен и инспиративан интервју с човеком којег ћемо памтити не само као наставника, већ и као правог узора.

1. Шта Вас је инспирисало да постанете наставник?

- Мала случајност, али није испало лоше.

2. Која Вам је била прва генерација којој сте предавали?

- Они који су рођени 1973. године.

3. Шта је битније у животу, историја или будућност?

- Будућност је битна, али историја треба да се зна.

4. Шта Вас је заинтересовало за историју?

- Свако жели да зна о својој историји, а и неко мора да учи децу о историји. Историја је јако интересантна.

5. После свих ових година, да ли бисте променили професију?

- Не, ово је нешто посебно.

6. Која Вам је најомиљенија лекција из историје?

- На пример, најомиљеније ми је оно што ћете учити у седмом разреду: „Рани нови век“.

7. Коју Вам је незабораван тренутак у професији?

- Крај године.

8. Не, не, као неки инцидент?

- Какви инциденти?! Код наставника нема инцидентата!

„Хвала наставнику Пекићу што није задао контролни уместо интервјуа!“

Специјални задатак успешно обавиле ученице: **Уна С, Софија Т, Катарина Ј, Наталија Д. и Нина М.**

ОДЛАЗИ, А ОСТАЈЕ

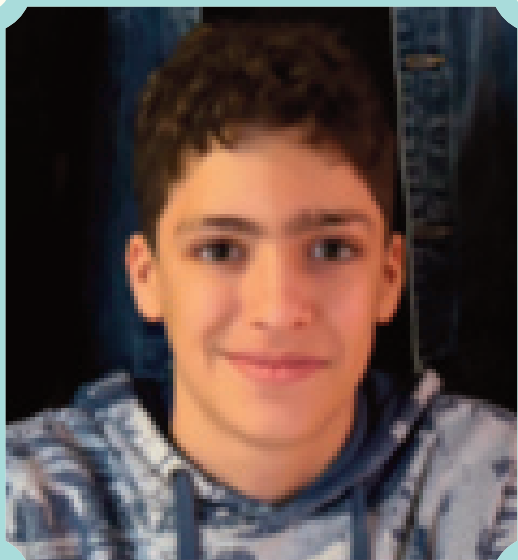
Знате ли ви ко је краљ Пекић,
Што нас учи кад је био ка-
мени чекић.
Онај што децу много воли,
Онај што га ништа не боли.
Када неко њега на ходнику
види,
Одмах му се тај дан свиди.
Месопотамија и његов
смешан дубок глас,
Кад уђе у кабинет, одушеви
нас.

Ја оставку због Пекића
дајем,
И никада се због тога не
кајем.
До осмог разреда да
остане с нама,
А он не може, па нам срце
слама.
Пеко, Пеко, волимо те ми,
То су твоји другови, пето
четири.

**Николина Младеновић,
5/4**

ЂАК ГЕНЕРАЦИЈЕ

За ђака генерације 2024/25. школске године у ОШ “Старина Новак” проглашен је Михајло Јаничић. Тим поводом НОВАК му је поставио неколико питања.

1. Колико рада и труда је потребно за овакав успех?

Потребно је доста рада и труда.

2. Какви су твоји планови за будућност?

Желим да упишем Математичку гимназију и после тога да идем на Математички факултет.

3. По чему ћеш памтити дане проведене у школи „Старина Новак“?

Највише ћу памтити дане у Старини Новак по дружењу и пријатељима.

САВИНДАН 2025.

У духу великог јубилеја – 850 година од рођења Светог Саве, наша школа је са радошћу обележила школску славу свечаном приредбом посвећеној највећој личности српске историје, просвете, уметности и Цркве. Као што је истакнуто у уводном обраћању, „Радујмо се сви заједно, јер смо благословено покољење које прославља онога који нас је утврдио у православној вери и учинио да Јеванђеље буде оно по чему се препознајемо.“ Ове речи одјекују као подсећање на Светог Саву, који је пре осам векова поставио темеље нашег духовног, културног и просветитељског идентитета.

Приредба је започела химном „Боже правде“, а потом Светосавском химном. Ученици су кроз песме, рецитације и драмске приказе дочарали живот и дело Светог Саве, подсетивши нас на његову вишевековну цивилизацијску вредност. Посебно дирљив тренутак био је давање завета наших првачића Светом Сави.

Као што је речено на почетку приредбе, сваке го-

дине покушавамо да одговоримо на питање:

“Шта је то вечно у његовом лику, шта га чини непрекидно живим у умовима и срцима покољења?” Овогодишња приредба је била наш скромни допринос томе – кроз стваралаштво, песму и заједништво, ученици и наставници су показали да Светосавље и даље живи у нама. У част Савиндана организована је и изложба у главном холу школе коју су реализовали ученици верске и музејске секције са својим наставницима. Празник Светог Саве подсећа нас да истрајност у образовању и духовном усавршавању јесте прави начин да наставимо његову просветитељску традицију. Хвала свим ученицима, наставницима и гостима који су учинили овај дан незаборавним!

М.Т.

НАСТАВНИЦЕ СТРАНИХ ЈЕЗИКА У СТАРИНИ

Ученица VII4 Мила Башкот потрудила се да проучи црте лица наших наставница енглеског и немачког језика. Да је у томе успела сведоче карикатуре које нам се са ове стране НОВАК-а смешкају.

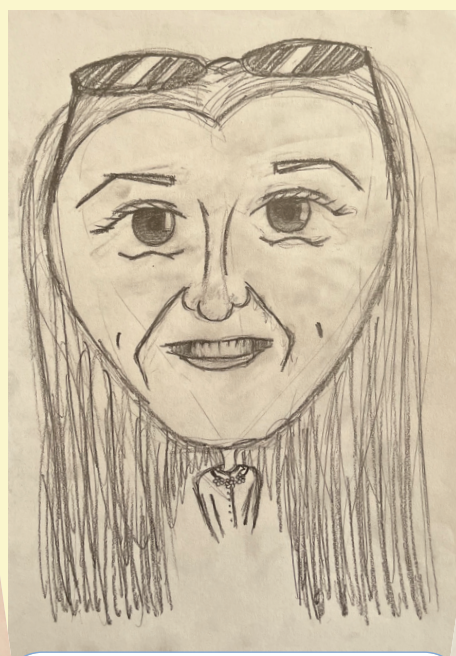
Анђелка Бојовић
наставница енглеског језика

Марина Стојановић
наставница немачког језика

Александра Куртеш
наставница енглеског језика

СТРИП

РОКЕР И ПЕЦАРОШ

Стрип је написао Страхинја Јездимировић. Прича је о њему, који воли да пеца, и његовом другару Року, који непрестано пушта музику тако гласно да ни риба не може да чује удицу. Али, како каже, жели да научи како се пеца. Ајде да видимо да ли је то стварно тешко!

ВИЦЕВИ ИЗ ШКОЛСКОГ ЖИВОТА

“Ко се задњи смеје, најслађе се смеје.” - рече и седе у задњи ред. Важно је смејати се смешним стварима. У школи се догађа велики број смешних догађаја који се као најслађе успомене дуго препричавају, а понекада постану и виц који увесељава ђачки народ. Можда је тако настао и неки од вицева из школског живота који вам доносимо у овом броју.

АФОРИЗМИ ИЗ ОШ “СТАРИНА НОВАК”

Ч итали смо ове школске године афоризме Душка Радовића на часовима српског језика. Сви смо се сложили са афоризмом: *Тешко је бити дете и бити добар. Добро смо се замислили кад смо прочитали: Туците своју децу чим приметите да почињу да личе на вас. Засмејао нас је афоризам : Јуче је један родитељ завапио на родитељском састанку: „Дајте ми добро дете, па ћете видети какав сам ја отац!“* Инспирисао нас је Душко Радовић па смо покушали и сами да се ухватимо у коштац са овом формом, кратком, снажном и духовитом, и да на овај начин кажемо неке наше истине, ђачке муке и размишљања.

Добра школа је она која са петицом оцењује различитост, а не једноличност.

Штета што имам тројку из музичког јер не знам на чему су свирали Абориџини, а баш волим да певам.

После часова техничког код Бориса и Весне, за све нас архитекте улице ће бити тесне.

Једини начин да имаш пет из музичког је да певаш у хору. Мислим да ће наставница од нас двеста имати ноћну мору.

Без наше драге Сање били бисмо ко пали са Марса. Да ли је Шикоку или Кјушу острво мање? Близу које реке је стадион Барсе?

Најновија вест – Мајкрософт почео да запошљава ђаке. Сигурно су чули за наше седмаке.

Са Анимал Планета зову струку да не навуку на себе бруку. О првим организмима требају им подаци, а то знају само Биљини и Данијелини ђаци.

Писа тестирање у нашој школи. Сингапурци, нека вас не боли. До сад сте били водећи генијалци, а сад су вас престигли из „Старине“ ђаци. Изгледа да им је ту негде гнездо.

Наставници и родитељи исто размишљају – сви закључују да нисмо ништа научили.

МА КОЛИКО БИО ПУН РАНАЦ, УВЕК ИМА МЕСТА ЗА ОСМЕХ

Свако је добар у нечему, само треба да открију у чему.

Не одлажи домаћи, неће се сам написати (мада, било би лепо)!

Кад кажеш истину, не мораш да памтиш шта си рекао.

Смех не решава контролни, али га чини подношљивијим.

Љубазна реч отвара врата и тамо где звона нема

афоризме приредили ђаци Старине

ИЗГОВОРИ

У школи посежемо за изговорима када дођемо неспремни на час, а наставник пита за оцену. Такође, када каснимо на час, смишљамо изговоре убеђени да су нам наставници поверовали. Наравно, понекад кажемо и истину, али је она таква да ни сами себи не звучимо убедљиво.

**КАД У ШКОЛУ ДОЂЕМО, А НИСМО УЧИЛИ,
ОБИЧНО СЕ СЛУЖИМО СЛЕДЕЋИМ ИЗГОВОРИМА**

„Учио сам хемију.“

„Пас ми је појео књигу.“

„Угинуо ми је хрчак, нисам могла да учим од туге.“

„Али, мени су рекли да данас учимо нову лекцију.“

„Питао сам на групи, нико није хтео да ми каже шта треба да се научи.“

„Изгубио сам књигу, нисам имао одакле да учим.“

„Нисам био у школи, а нико није хтео да ми слика лекцију.“

„То нигде не пише у свесци!“

„Не сећам се да смо то радили.“

„Нико ми није јавио да питате.“

„Е, баш то да ме питате! Од свега што смо радили, ја само то нисам научио.“

**КАД КАСНИМО НА ЧАС, ОБИЧНО СУ НАМ ОВО
ФАВОРИТИ**

„Тражио сам учионицу, нисам знао где имамо час.“

„Тражио сам са другом његову учионицу, па сам га отпратио.“

„Била је велика гужва на Панчевцу.“ (За употребу овог изговора није пресудно то што станујеш у згради поред школе.)

„Тражио сам опрему за физичко, јакну, телефон (шта ти прво падне на памет).“

„Аларм ми није радио.“

„Заглавио сам се у лифту.“

„Закључала ме је мама у стану па сам морао да је чекам да се врати да ми откључа.“

„Морао сам да однесем баки лекове.“

„Мама је уганула ногу, морао сам да јој помогнем да оде лекару.“

„Брат ми је јавио да је зец поломио ногу, па сам га водио ветеринару.“

Почиње трећи час, после великог одмора. Група ученика лаганим кораком пролази кроз школско двориште. Наставница констатује да често касне. „Не каснимо ми, него сви други увек дођу раније“, каже један од њих.

ИЗГОВОР – оправдање зашто се нешто није догодило или се неће ни догодити. Слушамо их и смишљамо свакодневно – у школи, код куће, на тренингу... Има их разних, али добар изговор може бити спасоносан.

ЗАСНОВАНО НА ИСТИНИТИМ ДОГАЂАЈИМА У
ШКОЛСКОЈ 2024/25. ГОДИНИ У ОШ "СТАРИНА НОВАК"

Чланови новинарске секције

НАСТАВНИЦИ НАШИХ НАСТАВНИКА - I део

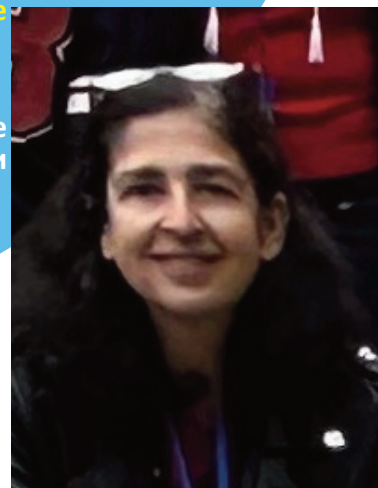
Често чујемо од наших наставника и родитеља следеће: „У моје време овако није било! Наставнике смо слушали и поштовали, знао се ред!“ Занимало нас је каква сећања носе наши наставници на своје школске дане и наставнике. Ево шта смо сазнали.

Сећам се својих наставника са љубављу
и поштовањем и данас:

Наставницу историје смо звали Цезарка. Била је строга и никада нас није звала по имену него : „Мали, спреми се да одговараш!“, или „Ајде, мала, мало брже то...“ Наставницу општететхничког смо звали Паткица јер нам је личила на патку, али је била добра особа и наставница. Физа нам је предавао физику и хемију. Причао нам је вицеве на часу и слао нас да перемо епрувете. То смо обожавали да радимо. Буљуга (Буљугић) нам је предавао ликовно. Говорио је француско „р“ и стално смо га имитирали како прича. Често нас је водио напоље да цртамо пејзаже, а умиривао нас је тако што је бесомучно лупао дневником по столу. Уживали смо у томе да му крадемо херба бомбоне са стола и чекамо да викне: „Ко ми је опет укррррррао моје херрррррба бомбоне?!“ Наставница енглеског језика се презивала Бодин па смо је звали Бодинка. Стално је болела глава од муче и често је пила лекове на часу. Кад би се изнервирала, држала би се за главу и викала: „Битанге једне, пући ће ми глава!“ Али, умела је дас нас научи енглески.

Сви су имали неке своје мане, али су били добри наставници, посвећени свом послу. Трудиле су се да нам пруже квалитетно основно образовање и ми смо већ у средњој школи схватили да су свој посао добро урадили.

**Марија Тодоровић,
вероучитељица**

*Памтим наставника
математике. Звали смо га
Наполеон. Био је строг, стриктан –
сушта супротност од српкиње, која
је била фина, смирена и често нам је
давала савете из живота.*

**Маја Заграђанин,
наставница математике**

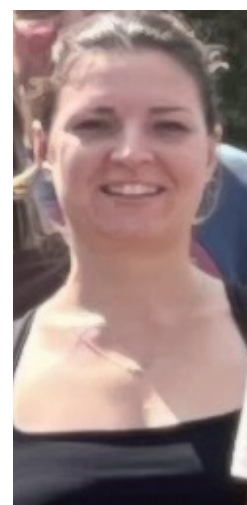
Наставницу биологије памтим по томе што је чинила часове занимљивим, предавала је лекције из биологије причајући живописне приче које смо, хтели-не хтели, морали да запамтимо. Такође, наставница српског ми је остала у сећању јер је причала лепе приче из живота. Наставник немачког је био строг, захтеван, доста смо учили, а на крају се испоставило да нас је и васпитавао кроз своје часове и предавања.

Ксенија Барић,
наставница ликовног

У лепом сећању ми је остала наставница физичког. Није било изговора, сви смо морали да радимо, а ако је неко имао добар разлог да не ради на часу, морао је да слуша животне лекције.

Срђан Живковић,
наставник физичког

Често се сетим наставнице историје. Стално је питала, а ми нисмо били блистави. Наставница српског нам је много причала о нашем родном Чачку. На њеним часовима смо много радили и много научили.

Весна Поповић,
наставница ТуТ

Радо се сећам наставника математике. Био је увек тачан, доследан, увек је стајао иза своје речи, никад није каснио.

Милена Марковић,
наставница математике

БАЦИ СТАРИНЕ У ХОЛАНДИЈИ

**Ове школске године Недеља размене у
Холандији је реализована у периоду
09.03 - 14.03.2025.**

Иове школске године реализована је размена ученика двојезичних одељења наше школе са партнерском холандском школом "Sint-JansCollege". Прве недеље размене, у октобру, били смо домаћини, док је друга недеља реализована у Холандији. Учествовало је укупно 13 ученика двојезичног одељења 8. разреда, који су путовали у пратњи две наставнице. Као и претходне године, у активностима током недеље размене, поред холандских и наших ученика, учествовали су и ученици двојезичне школе из Дрездена, Немачке.

Недеља, 09.03.

Група је допутовала у Хунзбрук у преподневним часовима. Дочекали су их домаћини и наставници Тима за двојезичну наставу. За први дан није било

планираних активности, па су ученици отишли кућама домаћина, где су се упознали са осталим члановима њихових породица и са њима провели поподне и вече у индивидуалној режији.

Понедељак, 10.03.

После церемоније званичног отварања Недеље размене, уследиле су разноврсне групне активности које су имале за циљ боље међусобно упознавање учесника, креирање позитивне радне атмосфере, као и упознавање са културолошким занимљивостима и различитостима наших земаља. Затим је организован обилазак школе, која је

недавно реновирана и модерно опремљена. У наставку програма ученици су играли едукативне друштвене игре, а потом су учествовали у креативним радионицама драмске и историјске секције. Програм је завршен у 14.30.

Уторак, 11.03.

Програм је почео у 08.30ч. у школи, предавањем о Маргратену. Након тога, учесници су аутобусом отишли у Маргратен и посетили Меморијални центар и гробље америчких војника погинулих за време Другог светског рата у Холандији. Положили су цвеће на гроб који је у званичној надлежности школе наших домаћина. Затим је уследила централна активност планирана за други дан размене – одлазак у Мاستрихт, који је један од најистакнутијих холандских, али и светских универзитетских градова.

Организован је обилазак цркве Sint-Jans, по којој школа и носи име. Након тога је организован „Лов на благо“ – решавањем задатака квиза, учесници су се упознали са градом и сазнали најважније појединости о њему. За најуспешнију групу обезбеђене су пригодне награде. У 16.00. повратком у Хунзбрук су завршене планиране активности за тај дан.

Среда, 12.03.

Среда је била посвећена изради заједничких пројеката холандских, немачких и

српских ученика на тему „Циљеви одрживог развоја“. Након предавања, ученици су распоређени у групе и приступили су изради задатих презентација. Иако је задатак био тежак, ученици су успешно реализовали и презентовали своје радове. После ручка, сви ученици посетили су најзначајнију знаменитост места домаћина, Замак у Хунзбруку. Један од највећих замака у Холандији изграђен је 1360. године. Поново подељени у групе и у пратњи наставника, ученици су истражили све делове замка и научили нешто о његовој богатој историји која обухвата период од 14. до 20. века. После напорног дана ученици су вече провели у спортском центру где је организовано рекреативно куглање.

Четвртак, 13.03.

Дуго ишчекивани четвртак и излет у једну од културних, уметничких и финансијских престоница овог дела света – Амстердам. Ученици су подељени у групе предвођене стручним водичима а уз пратњу наставника, обилазили најистакнутије знаменитости овог града. Наши ученици су ове године имали могућност да посете и „Рајксмузеум“, државни музеј Холандије поново у мањим групама, у пратњи водича. Овај музеј поседује импозантну уметничко-историјску збирку, чији је најзначајнији део сликарство „Златног доба

Холандије“ (17. век).

Слободно време ученици су провели у шетњи и куповини сувенира у ужем центру града. Група се вратила у Хунзбрук у касним вечерњим часовима.

Петак, 14.05.

Петак, последњи дан размене, започео је спортским активностима у школи. Организован је турнир и ученици су уживали играјући кошарку, бадминтон и хокеј у сали. Након спортских активности имали су прилику и да покажу уметничке склоности учешћем у радионици ликовне културе. Слободно време до поласка за Београд ученици су провели са својим домаћинима. Опроштај је као и увек био пун суза и осмеха, лепих речи али и договора и планова о поновном виђењу и дружењу у Србији.

У касним вечерњим часовима, летом авио - превозника „Ер Србија“, група се вратила у Београд. Као и претходних година, програм размене је испунио постављене циљеве сарадње и двојезичне наставе, али и обезбедио довољно простора за слободно време и дружење деце са својим холандским другарима. Језик свих активности у току недеље био је енглески, чија је активна употреба један од основних циљева ове сарадње.

А.К.

*Занимљивости о
школи прикупио
и записао
Влада Вучинић*

ПРВА ПИСАЋА МАШИНА 1941. година

Наша школа је у међуратном периоду имала више фондова школе. Један од њих се звао *Фонд за унапређивање наставе*. Средствима прикупљеним овим фондом набављена је, поред осталих наставних средстава, и прва писаћа машина која се данас чува у Музеју школе.

ЈЕДИНИ РЕДОВАН ЛИСТ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У СРБИЈИ 2011. година

Школ-ски лист „Новак“ покренут је 2011. године. Први и други број објављени су у електронској форми, док је број три први штампани број из маја 2013. године. Четврти број изашао је у мају 2014. године, да би се од петог броја објављивао два пута годишње. Од осмог броја, лист „Новак“ добија СРП и постаје каталогизован редован часопис Народне библиотеке Србије. Као литерарни додатак (уз бројеве 9, 11, 13, 15, 17 и 19) објављено је и шест књига Библиотеке „Новакова руковет“, а у оквиру библиотеке „Књижевност за ђаке“ објављене су три књиге.

ЗАШТО СВИ ХОЋЕ У ОШ “СТАРИНА НОВАК”

Последњих десетак година број ђака наше школе непрестано расте. Повећање броја ђака није последица само већег броја уписа првака, него и значајног броја уписа ђака осталих разреда из других школа. Такође, велики је број ђака који подносе захтеве за упис у нашу школу а територијално, према месту становања, припадају некој другој школи, па се тако дешава да нашу школу похађају ђаци из удаљених делова Београда.

Шта је разлог ове јагме да се похађа ОШ “Старина Новак”?

Да велико интересовање за похађање баш *Старине* није случајно и стихијско помодарство, које дође и прође, сведоче постигнућа којима се наша школа може похвалити да је прва или међу првима у великој породици основних школа Србије.

У чему је то наша школа прва?

У овом броју НОВАК-а укажаћемо вам на неке од постигнућа због којих је, *можда нисте знали*, ОШ “Старина Новак” прва.

ЈЕДИНА ОСНОВНА ШКОЛА СА ДВОЈЕЗИЧНИМ ЕНГЛЕСКО- СРПСКИМ ОДЕЉЕЊИМА 2006. година

у нашој школи двојезична српско-енглеска настава постоји од школске 2006/7. године. Предмети који су у првој години реализације двојезичне наставе реализовали, били су: математика, физика, историја, физичко васпитање, музичко васпитање и општетехничко образовање. Од школске 2011/12. године, приступило се новом Елаборату за двојезичну наставу, и предефинисани програми наставних предмета.

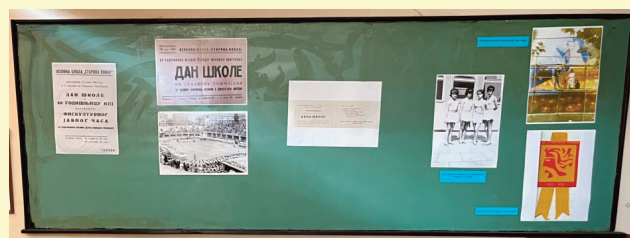

Из

ЂАЧКИ БИОСКОП

1930. година

краћих извештавања међу-
ратне штампе **ПРАВДА** и **ВРЕМЕ**, са-
знајемо да је од 1930. године школа
“Старина Новак” имала једини кино пројектор у
београдским школама. То је било довољно да се фор-
мира **ЂАЧКИ БИОСКОП**, који је интезивно радио неде-
љом и ондашњи медији су о томе обавештавали
грађанство. Коларчев народни универзитет је набављао
филмове за приказивање, а, на пример, програм једне
зимске недеље био је следећи: сет дечијих, поучних и
популарних филмова: “Јовица и Марица”, “Правед-
ног Бог помаже”, “Јемство” и “Калиф-рода”.
Пројекције су биле у 10 часова пре подне
и у 14 часова после подне. Улаз се
наплаћивао.

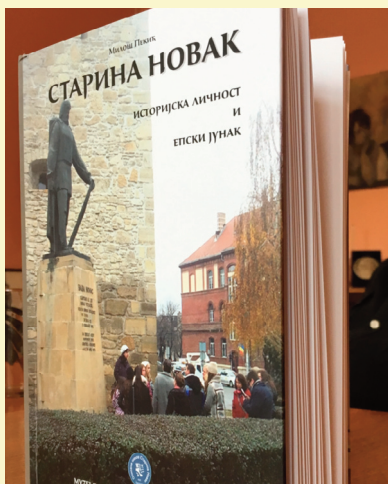

најстарија зелена
табла
из 1922. године

ПРВА ШКОЛА БЕЗ КРЕДЕ И СУЊЕРА

2013. година

Од 2013. године у нашој школи
се не користе креда и сунђер. Све зе-
лене табле су послате у историју и сећање.
Уместо њих су у свим кабинетима инстали-
ране интерактивне паметне табле, а у оним
учионицама где још увек паметне табле нису
стигле, монтиране су беле табле за писање мар-
керима. На тај начин, школа “Старина Новак”
је постала прва школа у Србији (а и шире)
која у настави не користи креду и сун-
ђер, нити има иједну једину зе-
лену таблу у употреби.

Наша

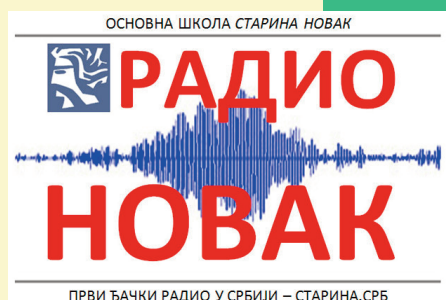
ПРВИ ИЗДАВАЧ АНТОЛОГИЈЕ НАРОДНИХ ПЕСАМА О СТАРИНИ НОВАКУ

2022. година

школа је први и једини изда-
вач антологије српских народних пе-
сама о Старини Новак, у шест књига, од којих
је прва посвећена историјском и епском лику
Старине Новака и једина је књига о Старини Но-
ваку на српском језику. Антологија је системско
дело које пружа и преглед извора прикупљених
песама, а садржи и десет песама које ни-
када раније нису објављене.

ПРВИ ЂАЧКИ РАДИО У СРБИЈИ

2015. ГОДИНА

Када
је 17. децембра 2015.
РАДИО НОВАК, први ђачки радио
отпочео са емитовањем сопственог про-
грама, многи нису били свесни да се не ради
о разгласу, већ о правом медију. Веб радио
РАДИО НОВАК је добио своје препознатљиво
лице које чине ауторске емисије ђака из
области образовања, информисања,
забаве и спорта.

ВРАТИМО ИМЕ ЂАК

*Има ли разлике између појмова ЂАК и УЧЕНИК?
Нови осврт на старе појмове.*

Држава Србија је, неосетно, у минулим годинама и деценијама, истрајавала у потискивању термина ЂАК, до те мере да је ова лепа именица српског језика у нашем времену постала сасвим истиснута из свих аката која чине законски оквир за уређење рада образовног система. Ни на једном месту у кровном просветном Закону о основама система образовања и васпитања, али и Закону о основном образовању и васпитању и Закону о средњем образовању и васпитању - није употребљена именица ЂАК. Сва подзаконска акта, правилници, уредбе, стандарди итд, такође су потпуно заобишли термин ЂАК.

*Где је нестао појам ЂАК?
Зашто?*

Можда је занимљиво и упитати се зашто је именица УЧЕНИК заменила појам ЂАК. Тако долазимо до озбиљног питања да ли постоји разлика између ова два појма.

Наравно да постоји. То постаје видљивије ако се

сетимо да свако дете и омладинац (скоро сви су малолетни изузев извесног броја матураната средње школе при крају школовања) који иду у школу су ђаци. Дакле, идентитет ЂАКА је нераскидив са редовним похађањем школе.

Да ли су сви ЂАЦИ који иду у школу истовремено и УЧЕНИЦИ?

До одговора се долази уочавањем да неки ЂАЦИ школе уче, а неки и не уче (могу да падну годину и понављају разред) али су сви ђаци јер иду у школу. Наравно, они који не уче нису УЧЕНИЦИ, већ су УЧЕНИЦИ само они који уче. Значи, сви ЂАЦИ се не могу безусловно подразумевати да су УЧЕНИЦИ, већ само они који, сем што редовно иду у школу, и уче.

А да ли су сви ученици истовремено ЂАЦИ?

Одговор се наслуђује у чињеници да нису сви који уче ЂАЦИ - на пример студенти, полазници разних обука и курсева, али и вреднице целоживотног учења које најчешће називамо стручно усавршавање. Иако сви

наведени несумњиво уче, ипак нису ЂАЦИ, јер не иду у школу.

Дакле, нема сумње, ЂАК и УЧЕНИК нису исто јер да би УЧЕНИК био ЂАК мора да иде у школу.

Из позиције овог закључка уочавају се неке заблуде које се у савременој српској просвети подразумевајуће олако упражњавају. Поред осталих, као пример се може навести термин *ванредни ученик* за који се подразумева да је ЂАК. Ако је ванредан, значи да не иде у школу, а УЧЕНИК који не иде у школу, није ЂАК. Чак и термин *редован ученик* је нонсенс јер је плеоназам - УЧЕНИК који иде у школу јесте ЂАК.

Шира последица заблуде да су ЂАК и УЧЕНИК исто огледа се у новотарији ко зна које заборављене реформе просвете, која се у просветном законодавству зове разредни испит. Наиме, поистовећивањем појмова ЂАК и УЧЕНИК успело је да се наметне бирократска одредба да УЧЕНИК може бити ЂАК чак и ако не иде у школу, већ полаже испите. Због ове чињенице проицљивима неће промаћи да се овом бирократском одредбом, а има их још, задире у саму срж смисла и природе основне градивне јединице просветног система - школе.

Све у свему - суштину појма ЂАК морамо тражити у школи, односно, ЂАКА чини школа, а не формално-правне одредбе законодавца.

Зашто се ЂАК не може сагледати без везе са школом?

У школи се ЂАК учи не само садржајима наставних јединица (то је довољно за УЧЕНИКА) већ и постепеном и природном уклапању заједници у школи. Похађањем школе ствара се шири идентитет будуће одрасле особе, а то није могуће ако дете не иде у школу. Савремено инсистирање на, такозваној, *онлајн настави*, такође поништава све што из статуса ЂАКА проиходи. Због тога није оправдано учесника онлајн наставе називати ЂАКОМ.

Шта, заправо, означава реч ЂАК?

Одговор на постављено питање је много теже пронаћи од самог питања. Због тога се овом приликом и на овом месту морамо ограничити само на разматрање појма ЂАК, а семантичке и лингвистичке особине оставити за неку другу прилику.

Можда се о појму ЂАК дуго у историји све подразумевало, па се у тој уљуљканости овај важан појам сасвим скрајнуо из свих аспеката српског друштва. А можда је дошло време да се у значење овог појма поново истински загледамо са још искренијом жељом да на путу разумевања појма ЂАК откријемо вредне и пресудне знакове поред пута на које смо заборавили и упетљали се у данашња јалова просветарска теоретисања уместо откривања практичних плодних решења за одвијање образовања и просвећивања. Јер, упадљиво је да званични просветни оци користе искључиво термине *ученик* и *ученица*, а сасвим избегавају термин који обједињује поменути два – ЂАК.

Подсетићемо на још један стари, скоро заборављени српски обичај који долази вероватно још из далеког претхришћанског периода, да се деца третирају као бесполна бића, данас бисмо рекли као анђеоска. Са овим гледиштем појам ЂАК је сасвим сагласан јер без задњих намера означава сву децу која иду у школу без обзира на пол. То се можда неће допасти припадницима нововременске индустрије полне равноправности и родно сензитивног језика, а можда је и то разлог зашто је појам ЂАК сасвим потиснут из званичне терминологије, иако се нигде није чула икаква критика у осуда овог појма, а камоли разлог да се овај термин званично прокаже.

У чему је разлика између старинске и онлајн наставе?

Не улазећи у анализу квалитета једног или другог облика наставе, може се

закључити да се у оба случаја ипак нешто учи, због чега су сасвим извесно и они у онлајн настави и они у редовној „живој“ настави ученици. Али не можемо рећи да су сви ЂАЦИ. Зашто?

ЂАК је ученик који иде у школу, налази се у организованој групи деце коју зовемо одељење, ишчекује школско звоно и труди се да на време заузме своје место у клупи, да извади ђачки прибор из ђачке торбе, да прочаврља са суседним ђаком по нешто чега се изненада сетио, да позајми оловку или свеску, да одмери наставника или чак саслуша неке његове савете или наредбе итд. Вероватно сте успели да уз помоћ претходног скромног набрајања детаља ђачког живота замислите амбијент и поредак у коме се налази ђак, а у коме се ученик онлајн наставе не налази и можда ће вам зато бити прихватљив закључак: *ЂАК је ученик који поред учења савладава и практично живи најконкретније заједништво и саборност.*

У истом одељењу сви ђаци су једнако третирали без обзира на социјални или други статус, док у онлајн настави ученици неминовно показују много разлика (неки се укључују из луксузних станова и вила, са још луксузнијих рачунара уз статусне флашице сокића на столу на коме им је комп, а други можда ни немају рачунар или се јављају из картонског насеља са танким интернетом и сигналом итд). Дакле, бити ЂАК је најприроднији начин да се детету усади поука да су сви у одељењу једнаки, што ће им у зрелом добу бити основа за сва поступања унутар уже и шире заједнице.

Баџи у Продуженом бораваку, на комбинованом спортском терену у малом школском дворишту, дају све од себе у традиционалним *Играма без граница*.

ISSN 2466-5193

9 772466 519006 >

www.starina.rs - БЕОГРАД - старина.срб

